

Rode Wouw broedde in 1982 in Midden-Limburg

John van Lier

Tekeningen: Marius Kolvoort.

De Rode Wouw is bij ons een doortrekker in zeer klein aantal, doch de laatste jaren worden ze steeds vaker waargenomen. In 1982 zag ik de eerste Rode Wouw op 9 mei. Op 19 mei gingen de heer P. Moonen en ondergetekende naar een sperwerhorst kijken, dat vijf eieren bevatte en waaruit later ook vijf jongen uitvlogen. Daarna bezochten wij een bos in de directe omgeving om te kijken of de Buizerd daar nog steeds broedde. Het bos bestaat uit dikke, hoge eikenbomen, van 80 á 100-jarige leeftijd, met een dichte ondergroei van bramen en andere doornige struiken. Aan drie zijden wordt het bos omgeven door weilanden en aan één kant sluit het aan bij een ander bos.

Bij aankomst zagen wij één Buizerd en twee Rode Wouwen. Toen vernam ik dat er hier al twee maanden een Rode Wouw huisde en dat er hier begin mei zes exemplaren zouden zijn waargenomen. In dit bos zaten, na later bleek, drie nesten. Eén oud en een nieuw nest van een Buizerd en een nest van een Rode Wouw. Het laatstgenoemde zat helemaal in de top van een Eik en was 'versierd' met stukken zwart plastic, die ik naderhand ook aantrof langs de bosrand.

Toen ik op 25 mei hoorde dat de Rode Wouw er al drie weken zat te broeden, besloot ik er maar een tijdje weg te blijven, omdat wouwen erg gevoelig voor verstoring zijn.

Ondertussen heb ik wel steeds de gelegenheid gehad om van een afstand deze vogels in de vlucht te bewonderen. Steeds zag ik één oude vogel, nooit alle twee tegelijkertijd. Het was prachtig om te zien hoe ze met hun gevorkte staart kunnen sturen en hoe ze ineens tot op grote hoogte stijgen kunnen.

Op 15 juli besloot ik om naar het nest te gaan kijken. Bij aankomst vloog er al een oude vo-

gel boven het bos. Op het nest zaten twee jongen, die al aardig in de veren zaten en ook tamelijk groot waren (ongeveer zo groot als een kleine Buizerd). Met mijn kijker (8 x 56) heb ik ze erg goed kunnen bekijken. Ook hierna ben ik er nog zo nu en dan gaan kijken en één maal heb ik een oude vogel op het nest zien landen, de prooi af zien geven en weer zien verdwijnen. De oude vogels vlogen steeds eerst een poosje boven het bos, om er dan ineens in te duiken. Dat de vogels zo onopvallend waren kwam doordat je ze pas op het laatste moment boven het bos zag zweven.

Toen de jongen op het nest zaten, maakten ze regelmatig geluiden, die vaak al op een afstand te horen waren. Het leek op een soort 'hi-hi-hi-heea', toenemend in sterkte en toonhoogte naar het einde. Vaak zaten er ook piepende en hijgende geluiden tussen en ze maakten vooral geluid wanneer er een oude vogel in de buurt was.

De jongen moeten tussen 29 juli 's middags en 31 juli 's morgens uitgevlogen zijn. Op een

dikke tak in het bos zat kort daarop een jonge vogel, die af en toe door het bos vloog. Het andere jong heb ik gehoord, maar niet meer gezien. Op 27 augustus zag ik voor de laatste maal twee juveniele exemplaren, ongeveer 2 kilometer verwijderd van het bos.

Van een boer in de buurt vernam ik dat hij gezien had dat een volwassen vogel op een doodgemaakte eend neerstreek en deze meenam naar het bos, richting nest. Ditzelfde zag hij later met een doodgemaakte Fazant. De Rode Wouw leeft inderdaad voor een groot deel van kadavers.

Het is opmerkelijk hoe dicht de stootvogels bij elkaar kunnen broeden. In de weilanden stond een torenvalkkast waaruit vijf jongen zijn grootgekomen, op nog minder dan 50 meter verder zat in het bos het nest van de Rode Wouw, waarvan twee jongen zijn uitgevlogen en in het zelfde bosgedeelte op ± 40 meter van de wouwen bevond zich een nest van de Buizerd, waarvan ook twee jongen uitvlogen. Het is niet ondenkbeeldig dat er in de toekomst in ons land vaker broedende Rode Wouwen zullen worden aangetroffen.

■ John van Lier, Vlasstraat 27, 6093 EE Heythuysen.

Die Greifvögel

Het voortreffelijke boek *Birds of Prey, their biology and geology*, van wijlen dr. Leslie H. Brown heeft van de hand van dr. Renate van den Elzen een Duitse vertaling gekregen die wat opzet betreft de Engelse uitgave volledig is gevolgd.

Het boek zelf behoeft weinig nadere beschrijving en is reeds alom bekend als een van de beste boeken op het gebied van deze fascinerende, over de gehele wereld verspreide groep vogels.

Vooraf in het hoofdstuk over de bescherming van de stootvogels verdient veler aandacht.

Renate van den Elzen: *Die Greifvögel, ihre Biology und Ökology* (1979). Vertaling van *Birds of Prey, their biology and ecology* van Leslie H. Brown (1976). 256 pagina's, 48 kleuren- en 50 zwart-witfoto's. Tekeningen van Ian Willis. Uitg. Verlag Paul Parey, Hamburg. Prijs DM 39,80.

Concentraties radio-actieve stoffen in Maas blijken zeer gering

In maasvis en maasslib zijn radio-actieve stoffen aangetroffen. De gevonden niveaus zijn echter uitermate laag. Bovendien is gebleken dat zich geen waarneembare opeenstapeling van deze stoffen in de vis voordoet. Zelfs wanneer zeer ongunstige veronderstellingen worden gemaakt omtrent de consumptie van vis, afkomstig uit de Maas, is de stralingsbelasting van de betrokkende niet meer dan ongeveer tweeduizendste deel van de gemiddelde natuurlijke stralingsbelasting van de bevolking in ons land.

Dit onder meer antwoordt minister drs. J. de Koning (landbouw en visserij), mede namens zijn ambtgenoten van volksgezondheid en milieuhygiëne en van verkeer en waterstaat, op schriftelijke vragen van het Tweede Kamerlid Willems.

In het stroomgebied van de Maas zijn verschillende bedrijven en instellingen waar radio-actief materiaal met het afvalwater in het oppervlaktewater wordt gebracht.

Zowel in België (bij Tihange) als in Frankrijk (bij Chooz) bestaan plannen tot uitbreiding van kerncentrales langs de Maas. Uit de informatie, die thans over deze plannen ter beschikking staat, kan worden afgeleid dat dientengevolge de hoeveelheid tritium in het maaswater aanzienlijk kan toenemen. Bij lage afvoer en volledige benutting van de productiecapaciteit van de centrales zal waarschijnlijk de basiskwaliteitsnorm voor deze stof worden benaderd.

Er zijn geen aanwijzingen dat de voorgenoemen uitbreidingen aanleiding zullen geven tot belangrijke stijging van de gehalten van andere radionucliden.

Minister De Koning baseert zijn antwoord op een onderzoek in de jaren 1976, 1977 en 1978 naar de aanwezigheid van radionucliden, alsmede organische en anorganische microverontreinigingen in maasslib en maasvis.

Dit onderzoek vond plaats in opdracht van de ministeries van verkeer en waterstaat, landbouw en visserij en volksgezondheid en milieuhygiëne. Rijkswaterstaat coördineerde het onderzoek dat werd uitgevoerd door het Rijks Instituut voor Zuivering van Afvalwater (RIZA), het Instituut voor de Toepassing van Atoomenergie in de Landbouw (ITAL) en het Rijks Instituut voor de Volksgezondheid (RIV). Het eindrapport is thans gereed: de vertraging die daarbij ontstaan is, is het gevolg van de tijd die nodig was voor de interpretatie van de verkregen gegevens. Het rapport zal ten spoedigste worden gepubliceerd.

Persbericht no. 78 (12-3-'82)
van ministerie van Landbouw en Visserij